

Lubomír a Čestmír Šlapetovci: Alsterova vila vo Frýdlante nad Ostravicou, 1938—1940. Foto Wenzel

sovietskych konštruktivistov program najmenšieho bytu ako obytnú kabínu jednotlivca v kolektívnom dome s kompletným vybavením, zrušením rodín a spoločnou výchovou detí. Na tomto princípe sa objavili návrhy kolektívnych domov v súťažiach na sociálnu bytovú výstavbu Prahy v rokoch 1930—1931, ktorých autormi boli členovia Levé fronty (*Jan Gillar, Josef Špalek, Augusta Müllerová, J. Havlíček a K. Honzík, Richard F. Podzemný, Kamil Ossendorf, Antonín Tenzer, L. Žák a i.*) a návrh kolektívneho domu ako pásmového mesta od skupiny PAS (*Janů, Štursa, Voženílek*). Prototypom kolektívnych domov však boli stavby sanatórií, najmä Machnác v Trenčianskych Tepliciach od J. Krejčara a Morava v Tatranskej Lomnici od

B. Fuchsa, obe z rokov 1930—1932. Neskoršie, v tridsiatych rokoch uvažoval L. Žák o využití svojich typov vil pre návrh komfortnejších kolektívnych domov s väčším plošným štandardom bytov. Tieto vízie sa uskutočnili až po vojne kolektívnymi domami *Evžena Linharta a Václava Hliského* v Litvínove a *Jiřího Voženílka* v Gottwaldove-Zlíne, kde sa však navrhli byty pre tradičný rodinný život, v Litvínove aj mezonetové.

4. *Dvojetážová hala s galériou*. Priestorový koncept nového bývania, vyvinutý Le Corbusierom v návrhoch domov typu Citrohan, sa koncom dvadsiatych rokov rýchlo vžil aj v českom prostredí. Dvojpodlažná hala s galériou, pripojená najčastejšie točivým schodištom tvo-